

La Lectora

REVISTA DIGITAL DE CRÍTICA LITERÀRIA

Llibres

Cultura

Nosaltres

Contacte

Afanys i recances

LLIBRES / NARRATIVA / 17 MARÇ, 2020

A

ra no sé si això és una dita popular, una advertència maternal o una citació de Paulo Coelho: «Vigila amb el que desitges, perquè es podria complir». En qualsevol cas, els personatges que poblen els relats de Carlota Gurt semblen tenir sempre present aquesta màxima, perquè viuen immersos en un mar

de desitjos personals, pendents o sadollats, i no acaben mai de trobar-ne la sortida. Personatges submergits en crisis vitals que busquen la forma de superar-les per poder seguir endavant. *Cavalcarem tota la nit* és, doncs, un bon títol, tan enigmàtic com flexible, que engloba perfectament la varietat de relats que s'han endut el Premi Mercè Rodoreda 2019.

Carlota Gurt ha tret a la llum una nòmina d'històries d'aspecte variat, cert, però amb diversos punts en comú que amaren els contes de certa homogeneïtat, estilística i moral. S'hi intercalen el gust per la presentació més quotidiana amb punts de fuga cap a la fantasia més simpàtica. Si en volguéssim destacar alguns aspectes comuns, podríem parlar de la predilecció per la trama alegòrica —que desemboca en metàfores sorprenents—; xuts d'intensitat sentimental que surten fregant el pal de la

cursileria; l'ús de tòpics comuns com a punt de partida —veïns simpàtics, àvies solitàries—; i, sobretot, una vindicació de la individualitat com a forma de vida singular, vàlida i irrenunciable. La majoria dels personatges actuen en cerca d'una llibertat constantment anhelada. Reivindiquen la *seva* normalitat i, també, el *seu* egoisme.

El recull s'obre, i és una tria encertada, amb el relat «Les comportes»: la construcció d'un enorme embassament que, encara buit, esdevé metàfora dels desitjos sexuals (sentimentals?) reprimits del protagonista cap a una atractiva veïna alemanya.

Un inici que marca la pauta de lectura de la majoria dels contes, basats en relacions o crisis amoroses i les seves conseqüències. L'anhel que no s'acaba de concretar o que, quan ho fa, no t'omple mai del tot. La sensació de voler canviar les coses i de no reeixir-hi. És el que els passa a la parella que sobreviu al túnel de «La volta que els cobria», amb

les ferides falsament cicatritzades. O la professora d'art que es nega a sortir de casa durant «L'estiu etern», que passa els dies en una minúscula piscina, cuidant-la, netejant-la com si es tractés d'ella mateixa. I que gaudeix més del joc de la seducció que no pas d'una possible consumació del flirteig:

I amb la tercera copa de vi, ell li diu:

—Però què vols de mi?

—Jo? Res —riu ella, i mira cap a una altra banda amb les galtes cremant-li.

—Res?

—És difícil d'explicar. I tu? Què vols? Ets tu qui ve a veure'm. I sé que em mires pel forat de la tanca.

—I jo sé que tu saps que ho faig (p. 62)

Alguns en tenen prou, només, sent objecte de desig, per tal de satisfer la vanitat. A tothom li agrada agradar, és clar, i sentir-se especial i singular, però no anar gaire més enllà perquè «la

realitat és un entrebanc i mai no s'assembla al paradís que tinc dins el meu cap» (p. 65). Les relacions humanes, superficials o no, ens condicionen; i les piscines, el cos, la ment, sempre, com li passa a la protagonista, acaben embrutint-se.

Que la realitat és un entrebanc ho sap prou bé, també, la nedadora de «La terra no em gronxa», un dels contes, diria, més bonics del recull, en què el desig personal de complir un somni impossible — nova mostra d'individualisme — acaba passant per sobre de l'amor tangible. O la verdulaire d'«Un món sense balances», que cerca l'estabilitat equiparant el pes personal amb el dels productes que ven. També els aventurers delerosos de descensos, a «Com si fossis immortal», en un monòleg una mica allargassat, que posa l'accent sobre els dubtes que genera llançar-se o no de cap a l'hora de prendre decisions que es poden

considerar definitives. Passa semblantment amb el marit desencisat de «Segons fets a la nostra mida», que intenta abstroure's d'un món real que l'ofega. Estic escrivint el paràgraf, ho sé, amb conceptes abstractes i eteris, però concretar més seria baixar al nivell de l'anècdota del qual parteix Gurt, i esguerrar potser el plaer de futurs lectors. En tots els casos, però, hi trobem o bé solters o bé parelles insatisfetes, que deixen o que són deixades, que actuen davant la incomprensió de la gent del seu voltant, que no n'acaben d'entendre el comportament.

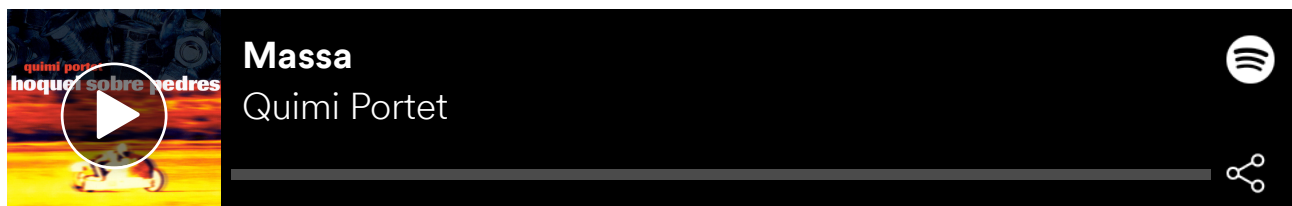
Com deia al principi, però, Gurt reivindica el plaer de prendre decisions de forma unilateral. En seria un exemple, i intento concretar més, «El dia de l'alliberament», en què l'escriptora barcelonina aconsegueix fer divertit el procés de suïcidi d'una vella, un fet que mai no serà entès pel fill de la protagonista, és clar. O «Un forat ben fondo», en

què un avi es dedica a podar una figuera que li reporta massa imatges del passat. Es remarca, doncs, la valentia dels protagonistes per actuar seguint les conviccions personals.

Saltant de la vellesa a la infància apareix al relat «Atotes», que vol alertar, superficialment, sobre els perills de posar la pornografia massa a l'abast dels infants. En una visió cruel de la infància que recorda el Monzó de «La mamà» o d'«El nen que s'havia de morir» (*El millor dels mons*) però que, en Gurt, queda massa estovada. Cal una menció a part pels contes «Bèsties carnívores», relat purament expiatori i d'un simplisme decebedor, i «Cyrano», que podria haver guardat per a quan l'*Ara* li demani un conte pel suplement dominical de l'estiu. En general, però, el recull funciona perfectament i, salvant aquestes dues excepcions, manté un to notable. Amb tot, la sensació de trasbals que travessa tot el recull acaba deixant,

potser, un regust o un pòsit massa trist.

El llibre es tanca amb «Primer va ser el cavall, després va venir l'escafandre», que és una refosa de les imatges que havien aparegut en els contes anteriors: els cavalls, l'aigua, la crisi de parella i la fugida endavant, fins a límits inimaginables, més enllà de la «realitat». En una concatenació d'imatges en què l'autora es lliura del tot a un lirisme desbocat certament efectiu. Com genets galopant, il·luminant la fosca.

ETIQUETES:

CARLOTA GURT

CAVALCAREM TOTA LA NIT

CONTES

EL MILLOR DELS MONS

PREMI MERCÈ RODOREDA

QUIM MONZÓ

ARTUR GARCIA FUSTER

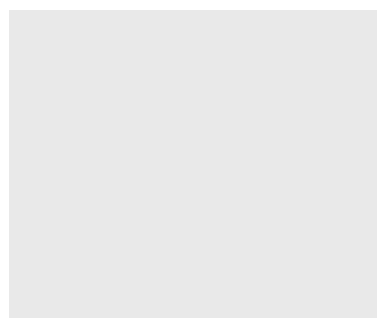

ÚLTIMES PUBLICACIONS
(Barcelona, 1991). Filòleg i

professor d'institut. Expert en literatura catalana contemporània i també en sèries de TV3. Autor del llibre *Memòria, oralitat i ironia a la narrativa de Jesús Moncada* (2019).

Articles relacionats

**Si no
t'hagués
llegit**

**Un sac de
contes**

**La felicitat
no porta
gavardina**

Llibres

Cultura

Nosaltres

Contacte

© LA LECTORA

hola@lalectora.cat

Política de
privacitat

Copyleft

et

© LA LECTORA 2018

Potser t'interessi

